

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Budapest portréja*

Forrás: *Ar. Ujsag*

Bp
(Hely)

1927. 9. 3.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy *352*

Hely

Idő *'1927'*

Személy

9439 Bp *352*

'1927'

nda 1927 — 1695

Budapest portréja

Csupa sötét szín az a kép, amelyet Sipőcz Jenő polgármester Budapest közállapotairól festett. A félévi jelentés könyörtelen naturalizmus a módot imponál, mert szülőktől kissé szokatlan, hogy ne hizelegjenek maguknak és gyermeküknek, amikor szerelmük gyümölcsét bemutatják. Mindenben a brutalitásig őszinte a jelentés, ami annál meglepőbb, mert Budapest közállapotaiért egy bizonyos százalékig Budapest polgármestere felelős. És ha a sötét színek komor harmóniájából ki is ütközik a vád a kormány ellen, Budapest közigazgatásának vezetőit mégis joggal éri a szemrehányás, hogy a maguk gyengédségével nem tették elviselhetőbbé a kormány kiméletlenségét. E kiméletlenség miatt sokszor hallata panaszos sóhaját a Városháza, de a panaszos morális erejét letompította, hogy a panaszos sem volt jobb saját gyermekehez, mint a szivtelennek mutakozó államhatalom. A városi közigazgatás éppoly nemtörődomséggel koplaltatta Budapest közönségét, mint a nagy fölöslegekre beállított állami adópolitika és ez a politika nem szégyenithette meg Budapest tanácsát azzal, hogy kioktassa őt arról, amivel saját gyermekének tartozik.

A megsanyargatott gyermek naiv ártatlansággal és őszinte csodálkozással néz a polgármesterre, amikor a kormány címére küldött vádakat hallja. Sose tudta, mert sose tapasztalta, hogy ilyen jó szülője van. A kormány kiviteli prémiumokkal akasztja meg a bel-földi piacon a közszükségleti cikkek olcsóbbodását? Ez kissé érthetetlen. De miért mondta a veréb a bagolynek, hogy a nagyfejű, ha a főváros huszonháromféle adóval és illetékekkel drágította meg azt, amit a kormány irgalma a magyar fogyasztóknak meghagyott. A két kérdésre már régen megkaptuk a válaszokat. Adópolitikai és városgazdasági szempontból

megtámadhatatlanok ezek a válaszok, de a magyar fogyasztónak mégis fáj, hogy a magyar búzából készült kenyér Bécsben, Prágában és a világ bármely városában olcsóbb, mint Budapesten. És ha a pénzügyi politika tolvajnyelvének minden szabályát és törvényét kitergetik előtte, a tudata mélyén mégis lázadozni fog valami az ellen a felemás logika ellen, hogy a magyarnak *drágább*, az osztráknak és csehnek pedig *olcsóbb* kenyeret kelenni aktiv külkereskedelmi mérlegünk érdekében.

Ha arról lenne szó, hogy itthon termelt luxuscikkeket vagy másodrendű közszükségleti cikkeket protezsálnak át nagy kedvezményekkel a határon, ebbe ellentmondás nélkül beletörődnének. Hogy azonban éppen annak látja kárát, aminek hasznát kellene élvezni: hogy éppen az agrárterményeknél fizetetik meg vele az ország agrárius mivoltát, azt a legérthetlenebb abszurdumnak érzi. Mert a logikának ezen a fonalán tovább botorkálva rá kell eszmélni arra, hogy minél dusabb a föld termése, annál több terhet kell mint fogyasztónak viselnie. Mert minél több termett, annál több kerül kivitelre és minél több a kivitel, annál nagyobb végösszeget tüntet fel a kiviteli prémiumnak számlájára. És ezt a számlát jórésben neki, a fogyasztónak kell kiegyenlíteni.

A polgármesteri jelentésnek a kiviteli kedvezmény a legfájdalmasabb felhördülése. Jól esik hallanunk, hogy a polgármester a kormánytól ugyanolyan tarifakedvezményeket kér a budapesti piac részére, amilyeneket a kormány a külföldnek ad. De ez a kérés csak arról győz meg, hogy a budapesti közigazgatás vezeterei még szeretni is hajlandók Budapestet, ha ez pénzükből nem kerül. A közigazgatás éleslátása minden olyan árdrágító tényezőt felismer, amelynek nem ő a gazdája, de vak-ságot színlel, ha eléje tárják azokat a körülményeket, amelyek lokális eredetűek és a bu-

dapesti közigazgatás pénzügyi pontifikájára vallanak. Mikor arról volt szó, hogy a vásárcsarnok árusító helyiségeinek bérét le kellene szállítani, a főváros azzal érvelt a reform ellen, hogy a vásárcsarnokok amortizálásában zavart okozna, ha a bevételeket csökkentenék. Ebben az argumentálásban benne van községit politikánk egész természetrajza. A vásárcsarnok a közéletmezés előnyös lebonyolítására

épült. Ez volt a program és a cél. De idő multával a cél odamódosult, hogy a vásárcsarnok vállalkozás, amelynek amortizálni kell önmagát. Mert mivé lesz a főváros háztartásának fölöslege, ha a hasznothajtó üzemek jövedelmét arra kell fordítani, hogy abból a gyöngébb üzemek vagy intézmények deficitjét fedezzék.

Nyilvánvaló, hogy Budapest éppugy félti a maga fölöslegeit, mint a pénzügyminiszter

és ennek a fölöslegimadásnak áldozzák fel Budapest közönségét. De egy város szociális politikája nem lehet haszonra alapozott vállalkozás. Ellenkezőleg: ha van valahol haszon, erre elsősorban a szociális intézmények tarthatnak igényt. Fölösleggel rendelkezni és rosszul élni, azt a főváros csak attól a koldustól tanulhatta, aki arannyal bélelt szalmazsákon hált és éhenpusztult.

W. J.